
Archiv chystá digitalizaci: Studenti univerzity od roku 1882 budou na webu

16. 11. 2011; autor: Ústav dějin Univerzity Karlovy a archiv Univerzity Karlovy; rubrika: Projekty a týmy UK
Univerzitní archiváři chtějí na internetu zpřístupnit záznamy o studentech české i německé univerzity v Praze z let 1882–1953. Cílem jejich práce je on-line databáze s více než sto tisíci záznamy, v níž badatelé i laičtí zájemci najdou všechny dostupné materiály o posluchačích.

„Ať už bude někdo hledat významnou osobnost, anebo svého předka, zadá jméno a objeví se vše, co bylo k dané osobě naskenováno,“ vysvětluje Jakub Jareš z Ústavu dějin Univerzity Karlovy a archivu Univerzity Karlovy, který na digitalizaci pracuje. Záznamů ke každému posluchači by mělo být kolem deseti. Posluchači studovali převážně osm semestrů, takže po nich v archivu zůstalo osm zápisových archů (tzv. nacionále), k tomu je u některých záznamů z matriky doktorů, disertace a záznamy z rigorózních protokolů. Z naskenovaných dokumentů půjde vyčíst, jakou fakultu posluchač studoval, ke komu chodil na přednášky, kolik mu bylo let, co dělali jeho rodiče, kde bydlel apod.

Archiváři si od projektu slibují, že jednak usnadní práci badatelům, jednak zabrání dalšímu poškozování archiválií. „Téměř devadesát procent badatelů u nás chce údaje o studentech, takže matriky a katalogy jsou v nepřetržitém provozu a velmi trpí,“ vysvětluje Petr Cajthaml, další pracovník AUK, který má digitalizaci na starosti. Projekt je rozplánován na několik let. Jenom pro českou univerzitu je třeba naskenovat přes 1500 objemných knih a pak jednotlivé záznamy přiřadit ke konkrétním jménům, aby v nich bylo možné vyhledávat. V pozdějších fázích přitom chtějí archiváři zpracovat archiválie německé univerzity v Praze a postupem času přiřazovat také záznamy po roce 1953. V tom jim zatím brání malá časová prodleva a podmínky na ochranu osobních údajů dané zákonem. Dosud v archivu stihli za pomoci studentů přepsat seznam řádných posluchačů univerzity, v němž je téměř sto tisíc jmen. Kromě toho začali archiváři se skenováním matrik doktorů. „Naše technika je bohužel nedostatečná, takže musíme vozit matriky do Knihovny Matematicko-fyzikální fakulty v Karlíně, kde nám vyšli vstříc,“ vysvětluje Jakub Jareš. Ke skenování knih je totiž zapotřebí knižní skener s plochou A0, v archivu jsou přitom jen běžné kancelářské skenery. Technickou stránku projektu řeší archiváři s univerzitním Ústavem výpočetní techniky, který obstarává úložiště pro naskenovaná data a jehož pracovníci budou programovat budoucí databázi. Na internetu se objeví první verze během příštího roku. Do několika měsíců chtějí archiváři na svých webových stránkách zpřístupnit všechny naskenované matriky doktorů. Zatím jde o více než osm tisíc stran z šestnácti knih. Celkově však archiváři plánují naskenovat miliony stran. „V příštím roce budeme proto usilovat o zajištění vlastního knižního skeneru a o získání nezbytné finanční podpory v rámci rozvojových či grantových projektů,“ dodávají oba archiváři.